

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.5.00/34.0641

VY_12_INOVACE_ČJL_2-27

Vzdělávací obor:65-51-E/02 Práce ve stravování – zaměření kuchař

Předmět: Český jazyk a literatura

Tematický oblast: Stylistika

Tematický okruh: Čeština – mateřský jazyk. Spisovný a nespisovný jazyk

Ročník: 1

Anotace: 1. Učitel přiblíží problematiku, přihlíží k specifickým poruchám učení/ využije interaktivní tabuli/. Zaměří se na mezipředmětové vztahy s předměty oboru kuchař. Vyhodnotí spolu se žáky, vysvětlí opakující se chyby, doporučí učebnici k zopakování.

2. Žák je schopen rozlišit hovorovou češtinu od argotu. Rozšíří si slovní zásobu slangu oboru kuchař.

Použité zdroje:

Štěrbová, L. – Vytejková, O: Český jazyk pro 1. až 3. ročník OU, Septima, Praha 1998

Autor: Kalátová Helena

1.9.2013

Obsahová část materiálu

1.Vysvětlení pojmů: národní jazyk, spisovná čeština, obecná čeština, mateřština, nářečí, argot, slang

2.Vhodnost užití

3.Cvičení, úvahy k zamýšlení

1. Jazyk je prostředkem dorozumívání mezi lidmi. Můžeme se dorozumět i mimoslovními prostředky, např. světelnými, zvukovými signály, mimikou, gestikulací. Ale toto dorozumívání bude vždy chudší a méně přesně srozumitelné.

Český jazyk se vyvinul z praslovanštiny, ze které vzešly všechny slovanské jazyky – ruština, polština, slovenština, bulharština i čeština.

Naším **národním jazykem** je český jazyk. **Mateřský jazyk** je řeč, kterou se doma mluví, děti slyší mluvit rodiče, slyší pohádky.

Nejvýznamnější je **spisovný jazyk**. Knihy, učebnice, noviny, zprávy v rozhlase či televizi jsou ve spisovném jazyce. V některých oblastech Čech a Moravy lidé mluví **nářečím** / dialektem/, např. chodským – hučitel, svarba, podmáslí. V Čechách se mluví obecnou češtinou/ von je teda opravdu

moc chytřej/, na Moravě obecnou hanáčtinou / Děcka, sednite si na lafko a beťte chvílku ticho. **Argot** je řeč lidí ze závadového prostředí – zlodějů, narkomanů. **Slang** je mluva lidí stejného zájmového nebo profesního prostředí – zedníci, truhláři, sportovci, kuchaři např. fanka-zednická lžíce, macek – velký hoblík, rašple – hrubý pilník, amerika – způsob zápražky, betony – chrániče brankářů.

2. Vhodnost užití

Do obecné češtiny nepatří vulgarity. Nepatří ani do mimoslovního dorozumívání – gestikulace.

3. Cvičení, úvahy k zamyšlení

A. Umím užívat hovorovou češtinu? Mám dostatek slovní zásoby? Jak si rozšiřovat slovní zásobu?

B. Neužívám příliš vulgární slova, negestikuluji vulgárně?

C. Zním slangová slova ze svého oboru? Napiš je po spolupráci s mistrem odborného výcviku do sešitu.

K zopakování látky

Doplň si vědomosti, např. využij učebnici Český jazyk, nakl. Septima, Praha 1998, Pravidel českého pravopisu.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak je Helena Kalátová. Při zpracování využita výš uvedená literatura.

Tyto materiály byly vytvořeny za podpory spolufinancování projektu a fondů EU